

**A Nemzetközi Fonetikai Társaság
(IPA / APhI)
fonetikus átírása**

<https://www.internationalphoneticassociation.org/>

International Phonetic Association

Intə'næʃənəl fə'netɪk əsəʊsi'eɪʃn

= IPA

Association Phonétique Internationale

= APhI (API)

(1886/1897–, Paul Passy)

Journal of the International Phonetic Association (JIPA):

<https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-the-international-phonetic-association>

International Phonetic Alphabet (Alphabet Phonétique Internationale)

[aɪ p^hi: eɪ]

1888 (Alexander John Ellis,
Henry Sweet, Daniel Jones,
Paul Passy) – ...
– 1989 – 2005 –

IPA Chart

<https://www.internationalphoneticassociation.org/content/full-ipa-chart>

IPA Symbols Chart Complete

<https://www.internationalphoneticalphabet.org/ipa-charts/ipa-symbols-chart-complete/>

Az IPA-hoz és használatához kapcsolódó tudnivalók kiváló összefoglalása

International Phonetic Alphabet

https://en.wikipedia.org/wiki/International_Phonetic_Alphabet

CONSONANTS (VULMUNIC)

	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolar	Postalveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p b			t d		ʈ ɖ	c ɟ	k ɡ	q ɢ		ʔ
Nasal	m	ɱ		n		ɳ	ɲ	ŋ	ɴ		
Trill	ʙ			ʀ					ʀ		
Tap or flap		ⱱ		ɾ		ɽ					
Fricative	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	h ɦ
Lateral fricative				ɬ ɮ							
Approximant		ʋ		ɹ		ɻ	j	ɰ			
Lateral approximant				l		ɭ	ʎ	ʟ			

Symbols to the right in a cell are voiced, to the left are voiceless. Shaded areas denote articulations judged impossible.

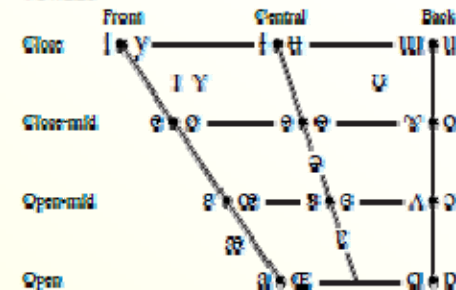
CONSONANTS (NON-PULMONIC)

Clicks	Voiced implosives	Ejectives
ʘ Bilabial	ɓ Bilabial	ʼ Example:
ǀ Dental	ɗ Dental/alveolar	pʼ Bilabial
ǃ (Postalveolar)	f Palatal	tʼ Dental/alveolar
ǁ Palatoalveolar	ɠ Velar	kʼ Velar
ǂ Alveolar lateral	ɣ Uvular	ʕʼ Alveolar fricative

OTHER SYMBOLS

ɥ Voiceless labial-velar fricative	ɕ ʑ Alveolo-palatal fricative
ʍ Voiced labial-velar approximant	ɺ Voiced alveolar lateral flap
ɥ Voiceless labial-palatal approximant	ɺ Simultaneous ʃ and x
ʜ Voiceless epiglottal fricative	Affricates and double articulations can be represented by two symbols joined by a tie bar if necessary.
ʕ Voiceless epiglottal fricative	
ʕ Epiglottal plosive	

VOWELS

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a rounded vowel.

Suprasegmentals

- Primary stress ˈ fəvneˈtʃən
- Secondary stress ˌ
- Long ː
- Half-long ˑ
- Extra-short ˑ̟
- Minor (foot) group |
- Major (intonation) group ||
- Syllable break ˌa.l.mə.t̩
- Linking (absence of a break) ~

TONES AND WORD ACCENTS

LEVEL	CONTOUR
˥ or ˦ Extra-high	˥ or ˦ Rising
˨ High	˨ Falling
˧ Mid	˧ High rising
˩ Low	˩ Low rising
˩ Extra-low	˩ Rising/falling
˦ Downstep	↘ Global rise
˨ Upstep	↙ Global fall

DIACRITICS

Some diacritics may be placed above a symbol with a dependent, e.g. ɯ̯.

Voiceless	ɰ ɸ	Breathily voiced	ɸ ɰ	Dental	ʈ ɖ
Voiced	ɹ ɻ	Breakily voiced	ɹ ɻ	Apical	ʈ ɖ
h Aspirated	tʰ dʰ	Linguolabial	ɮ ɬ	Laminal	ʈ ɖ
More rounded	ɯ	Labialized	tʷ dʷ	Nasalized	ẽ
Less rounded	ɥ	Palatalized	tʃ dʃ	Nasal release	d̪n
Advanced	ɥ	Velarized	tˠ dˠ	Lateral release	d̪l
Retracted	ɠ	Pharyngealized	tˤ dˤ	No audible release	d̪ˀ
Centralized	ɘ	Velarized or pharyngealized	ɰ		
Mid-centralized	ɘ	Raised	ɰ (ɰ = voiced alveolar fricative)		
Syllabic	ɹ̥	Lowered	ɰ (ɰ = voiced bilabial approximant)		
Non-syllabic	ɹ̥	Advanced Tongue Root	ɰ		
Rhoticity	ɹ̥ ɹ̥	Retracted Tongue Root	ɰ		

„Hangos” IPA-tábla

IPA Chart with Sounds

<https://www.internationalphoneticalphabet.org/ipa-sounds/ipa-chart-with-sounds/>

IPA pulmonic consonant chart with audio

https://en.wikipedia.org/wiki/IPA_pulmonic_consonant_chart_with_audio

IPA Help

<https://software.sil.org/ipahelp2-1/>

Néhány alapelv

- Az IPA alapja a **latin betűs ábécé**, de más forrásokból is tartalmaz jeleket.
- **Alap- és mellékjelek** (diakritikus jelek).
- **Fonetikus** ↔ **fonem(at)ikus** jelölés is lehetséges

≈

finomabb ↔ **durvább lejegyzés**

pl. [mɛɲ:] ↔ /mɛɲj/

[iŋg] ↔ /iŋg/

Néhány alapelv

1. **Fonemikus/durvább** lejegyzés:

Cél a nyelvileg releváns jegyek rögzítése – de az, hogy valami nyelvileg releváns-e, nem mindig egyértelmű. Ehhez előzetes tudás szükséges a nyelv fonológiájáról!

2. **Fonetikus/finomabb** lejegyzés:

Allofónikus lejegyzés: a fonémák kontextusfüggő realizációinak jelölése

Impresszionisztikus vagy általános fonetikus

lejegyzés: minden fonetikai részletre kiterjed

pl. nyelv első leírása (terepmunka), patológiás

beszéd(zavar) leírása; részletek, pl. [fu:j] ↔ [f^wu:j]

Néhány alapelv

- **Szóhatár:** az olvashatóság könnyítése miatti konvenció (de teoretikusan problémás)
- Az IPA nemcsak **lejegyzési konvenció**, egyfajta **fonetikaelmélet** is (a beszédről és arról, hogy hogyan lehet a beszédet a legsikeresebben elemezni)
  - **Vannak nyelvileg releváns és nem releváns jegyek** (utóbbira példák: egyéni hangszínezet, rekedtes zöngé)
  - A beszéd legalábbis részben **diszkrét hangokra, szegmentumokra** bontható
  - A szegmentumoknak két fő kategóriája van: **magánhangzók és mássalhangzók**

Néhány alapelv

- Ezek **fonetikai leírása lehetséges** úgy, hogy az **ejtésükre** (artikuláció) és **akusztikai jellemzőikre** hivatkozunk
- A szegmentumokon kívül a beszéd **szupraszegmentális aspektusait is tudnunk kell rögzíteni** (pl. hangsúly, dallam)

Néhány alapelv

Jelölések:

- Fonetikus alak szögletes zárójelek [ ] között, fonematikus alak egyenes zárójelek / / között
- Szóhatár: konvencionálisan szóközzel, de ez csak olvasáskönnyítés
- Tagolás: [..... | ..... ||] — elvben ott, ahol a vesszőket és mondatvégi írásjeleket kellene kitenni a helyesírásban (de ez leegyszerűsítő, különös tekintettel arra, hogy a spontán beszédben nincsenek mondatok!)
- Az IPA-ban nincsenek írásjelek!
- Hangsúly: ['] (főhangsúly), [,] (mellékhangsúly)

Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

[ɔki ma:ʃnɔk vɛrmɛt a:ʃ | mɔgɔ ɛʃik bɛlɛ ||]

[ʊki ma:ʃnɔk vɛrmɛt a:ʃ | mɔgɔ ɛʃik bɛlɛ ||]

ŋ

**Handbook
of the**

**International
Phonetic
Association**

š

ß

**A Guide to
the Use of the
International
Phonetic
Alphabet**

Ɓ

Introduction to the IPA

(a kötet első fejezete):

https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/67A682EBE19E6FAA9B264A4284F79F77/S0025100300000177a.pdf/part_1_introduction_to_the_ipa.pdf

,ets:er az 'e:saki 'se:l e:f a ,nap 'vete'lket:ek hoj: 'me:jiky az 'erø:feb: || 'e:p: a:ra jøt: e:fj 'vã:dor ,vastak ,køpønegbe burkolødzva || az 'e:saki 'se:l e:f a ,nap 'nombã 'mege:fj:estek hoj: 'az les: a 'fjø:ste:f aki 'hamarab ,ra:birja a ,vã:dort hoj: 'leve:fje a 'køpøneget || ak:or az 'e:saki 'se:l ,e:kezdet 'fjvølteni ,afot:f:ak 'birt || de a ,vã:dor 'an:a'l 'soro:fab:am vøta ,maga køre' a ,køpeny ,mine'l 'erø:feb:em ,fujt || ,i:fj astan az 'e:saki 'se:l ,el i:f 'vesitet:e a ,ver:fent || a ,nap meg ,e:keste 'øtani 'ty:zø' ,sugarait ,mire a ,vã:dor 'ets:eribø 'kibujt a ,køpønegébøl || az 'e:saki 'se:l 'ke:ntelø vot 'megadni hoj: ,bizon a 'nap az 'erø:feb:

Egyszer az északi szél és a nap vetélkedtek, hogy melyikük az erősebb. Épp arra jött egy vándor, vastag köpönyegbe burkolódzva. Az északi szél és a nap nyomban megegyeztek, hogy az lesz a győztes, aki hamarabb rábírja a vándort, hogy levegye a köpönyegét. Akkor az északi szél elkezdett sűvölteni, ahogy csak bírt. De a vándor annál szorosabban vonta maga köré a köpenyt, minél erősebben fűjt. Így aztán az északi szél el is veszítette a versenyt. A nap meg elkezdte ontani tűző sugarait, mire a vándor egyszeriben kibújt a köpönyegéből. Az északi szél kénytelen volt megadni, hogy bizony a nap az erősebb.

(Diakritikus) jelek

◌̥ – zöngétlen

◌̤ – zöngés

◌̥^h ◌̥^{h̄} – hehezetes (ztlen/zgés)

◌̥⁼ – nem hehezetes

◌̥⁺ – előrébb képzett

◌̥⁻ – hátrább képzett

◌̥[|] – szillabikus

◌̥[˘] – nemszillabikus

◌̥^ˆ – labiolingvális képzés

◌̥̥ – lehelt/mormolt zöngé

◌̥^w – labializált

◌̥^j – palatalizált

◌̥^ʔ – nyitottabb, ◌̥^Ɂ – zártabb

◌̥[̠] – apikális képzés (nyelvhegy)

◌̥[̡] – dentális képzés (fogsor)

◌̥[̃] – nazalizált

DE: ◌̥^{̤̥} – creaky (recsegő)

◌̥^ː – hosszú, ◌̥^{ːː} – ultrahosszú

◌̥^ˑ – félhosszú, ◌̥^{ˑ̥} – ultrarövid

M. egyezm. hangjelölés	IPA hangjelölése
<i>a</i>	ɔ (ɒ)
<i>á</i>	a:
<i>b</i>	b
<i>c</i>	ts
<i>cs</i>	tʃ
<i>d</i>	d
<i>dz</i>	dʒ
<i>dzs</i>	dʒʒ
<i>e</i>	ɛ
<i>é</i>	e:
<i>f</i>	f
<i>g</i>	g
<i>gy</i>	ʝ
<i>h</i>	h
<i>i</i>	i

M. egyezm. hangjelölés	IPA hangjelölése
<i>í</i>	i:
<i>j</i>	j
<i>k</i>	k
<i>l</i>	l
<i>m</i>	m
<i>n</i>	n
<i>ny</i>	ɲ
<i>o</i>	o
<i>ó</i>	o:
<i>ö</i>	ø
<i>ő</i>	ø:
<i>p</i>	p
<i>r</i>	r
<i>s</i>	ʃ
<i>sz</i>	s

M. egyezm. hangjelölés	IPA hangjelölése
<i>t</i>	t
<i>ty</i>	c
<i>u</i>	u
<i>ú</i>	u:
<i>ü</i>	y
<i>ű</i>	y:
<i>v</i>	v
<i>z</i>	z
<i>zs</i>	ʒ

M. egyezm. hangjelölés	IPA hangjelölése
<i>á</i>	a
<i>ā</i>	ɔ:
<i>á</i>	ã:
<i>ë</i>	e
<i>ē</i>	ɛ:
<i>m (m̄)</i>	ɱ
<i>n (n̄)</i>	ɳ
<i>n (n̂)</i>	ɳ
<i>χ</i>	χ̣
<i>j (j̣)</i>	ç
<i>χ</i>	x
<i>h (h̄)</i>	ħ
<i>ly</i>	ʎ

Nehogy felvedd megint azt a rongyos inget!
Nehogy felvedd megint azt a rongyos inget!
nehoc felved megint ost o ronjos inget ||
nehoc felved megint ost o ronjos inget ||

IPA Extensions

	025	026	027	028	029	02A
0	ɐ 0250	ɟ 0260	ɥ 0270	ʀ 0280	ʐ 0290	ɸ 02A0
1	ɑ 0251	ɠ 0261	ɱ 0271	ʁ 0281	ʑ 0291	ɹ̥ 02A1
2	ɒ 0252	ɢ 0262	ɲ 0272	ʂ 0282	ʑ̥ 0292	ɸ̥ 02A2
3	ɓ 0253	ɣ 0263	ɳ 0273	ʃ 0283	ʑ̥̥ 0293	ɸ̥̥ 02A3
4	ɔ̥ 0254	ɸ̥ 0264	ɲ̥ 0274	ʃ̥ 0284	ʑ̥̥̥ 0294	ɸ̥̥̥ 02A4
5	ɔ̥̥ 0255	ɸ̥̥ 0265	ɲ̥̥ 0275	ʃ̥̥ 0285	ʑ̥̥̥̥ 0295	ɸ̥̥̥̥ 02A5
6	ɔ̥̥̥ 0256	ɸ̥̥̥ 0266	ɲ̥̥̥ 0276	ʃ̥̥̥ 0286	ʑ̥̥̥̥̥ 0296	ɸ̥̥̥̥̥ 02A6
7	ɔ̥̥̥̥ 0257	ɸ̥̥̥̥ 0267	ɲ̥̥̥̥ 0277	ʃ̥̥̥̥ 0287	ʑ̥̥̥̥̥̥ 0297	ɸ̥̥̥̥̥̥ 02A7

8	ɔ̥̥̥̥̥ 0258	ɸ̥̥̥̥̥ 0268	ɲ̥̥̥̥̥ 0278	ʃ̥̥̥̥̥ 0288	ʑ̥̥̥̥̥̥̥ 0298	ɸ̥̥̥̥̥̥̥ 02A8
9	ɔ̥̥̥̥̥̥ 0259	ɸ̥̥̥̥̥̥ 0269	ɲ̥̥̥̥̥̥ 0279	ʃ̥̥̥̥̥̥ 0289	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥ 0299	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥ 02A9
A	ɔ̥̥̥̥̥̥̥ 025A	ɸ̥̥̥̥̥̥̥ 026A	ɲ̥̥̥̥̥̥̥ 027A	ʃ̥̥̥̥̥̥̥ 028A	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 029A	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 02AA
B	ɔ̥̥̥̥̥̥̥̥ 025B	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥ 026B	ɲ̥̥̥̥̥̥̥̥ 027B	ʃ̥̥̥̥̥̥̥̥ 028B	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 029B	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 02AB
C	ɔ̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 025C	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 026C	ɲ̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 027C	ʃ̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 028C	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 029C	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 02AC
D	ɔ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 025D	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 026D	ɲ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 027D	ʃ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 028D	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 029D	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 02AD
E	ɔ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 025E	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 026E	ɲ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 027E	ʃ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 028E	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 029E	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 02AE
F	ɔ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 025F	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 026F	ɲ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 027F	ʃ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 028F	ʑ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 029F	ɸ̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥̥ 02AF

IPA-jelek számítógépen

- IPA character app: <https://r12a.github.io/pickers/ipa/>
- Phonpad:
<http://phonetictools.altervista.org/phonpad/>
- Graphemica: <https://graphemica.com/>
- Diacritics: <http://diacritics.typo.cz/index.php>
- Combining Diacritical Marks:
http://www.alanwood.net/unicode/combining_diacritical_marks.html
- Medieval Unicode Font Initiative:
<https://mufi.info/m.php?p=mufi>

[Home](#) [Bibliography](#) [FAQ](#) [PDF](#) [Italian Sound Files](#) [Italian Pronunciation and Accents](#) [Errata](#) [Useful Links](#)

canIPA Natural Phonetics & Tonetics

Luciano Canepari's Website

⚠ Since March 1, 2015, only the English version of this website has been operational. The other versions (Italian, French, and Portuguese) have been discontinued. ⚠

NEW E-MAIL: natural.phonetics@gmail.com

⚠ Please write exclusively to natural.phonetics@gmail.com. My other mailbox canepari@unive.it has been discontinued. ⚠

Manifesto

"Les langues sont faites pour être parlées, l'écriture ne sert que de supplément à la parole ... L'écriture n'est que la représentation de la parole, il est bizarre qu'on donne plus de soin à déterminer l'image que l'objet." (J.-J. Rousseau)

This site has been designed with the following main goals in mind:

- to stimulate discussion on phonetics topics within the framework of **natural phonetics**;
- to promote the **collection of recordings** of regional, social and foreign accents of a variety of languages;
- to provide impetus to **work on descriptive phonetics**.

canIPA Natural Phonetics

To be of any practical use in the learning/teaching of pronunciation, but also as a plausible basis for any successive abstract speculation/theorizing, phonetics should be «natural», in the sense that it should be possible to do it without the help of any instruments other than one's own articulatory apparatus and ears. It should also draw upon our inborn, instinctive ability to discern sounds. In fact, we all possess such an ability, or at least we used to before being, as it were, «corrupted» by conventional spelling. When, as children, we wanted to write no instead of know, or *definitely* for *definitely*, in keeping with the way we pronounce those words today, we were naturally doing phonetics (or doing *Natural Phonetics*).

Table of Contents

- [canIPA Natural Phonetics & Tonetics](#)
- [Luciano Canepari's Website](#)
- [NEW E-MAIL: natural.phonetics@gmail.com](#)
  - [Manifesto](#)
  - [canIPA Natural Phonetics](#)
  - [Pronunciation studies](#)

TONGUE

front   front-central   central   back-central   back

high

i y	ɨ ʏ	ɨ ʏ	ɯ ɰ	ɯ ɯ
-----	-----	-----	-----	-----

lower-high

ɪ ʏ	ɪ ʏ	ɛ ʊ	ɯ ɯ	ɯ ɯ
-----	-----	-----	-----	-----

higher-mid

e ø	e ø	e ø	ɤ ɔ	ɤ ɔ
-----	-----	-----	-----	-----

lower-mid

e ø	e ø	e ø	ɤ ɔ	ɤ ɔ
-----	-----	-----	-----	-----

higher-low

ɛ œ	ɛ œ	ɛ œ	ɤ ɔ	ɤ ɔ
-----	-----	-----	-----	-----

low

æ ɶ	æ ɶ	æ ɶ	ɔ ɔ	ɔ ɔ
-----	-----	-----	-----	-----

example:

[i] [i] [i]
[i] [i] [i]
[i] [i] [i]

canIPA
Vocoids

LIPS

spread [e] } unrounded
neutral [e] }
half-rounded [e]
vertically rounded [ø]
round(ed) [o]

[i] [i] [i]
[i] [i] [i]
[i] [i] [i]